

A'
CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG,
ENGEDELMEVEL.

Nro 12.

Költ Betsbenn, Kis Alfözony Havának (Augustus)
10-dik napján 1802-dik Efstendőben.

B é t s.

A múlt héten, Augustus 4 dik napján érkezett ide vízfűza Po'sonyból a' Nemes Magyar Testörző sereg, minekutánna, első nap Petro-nelláig, más nap Fischamentig ment lóháton. Hertzeg Eszterházy Miklós Ő Nagy Múltósága mindenütt gazdag ebédet, 's vatsorát készített az úton, 's jól megvendégelte a' Tiszteteket. Ide szép trombita szó között jött be a' Nemes sereg sok Nézők gyönyörűségére.

A' Felséges Nápolyi Királyné vele utazott kedves Magzatjaival egygyütt a' múlt hónap 31-diken

N

éjjél tályban érkezett meg Grétzbe. Kevés ideig tarthatott az Ő Felsége Grétzben létéből származott öröm: mivel már éjjél után 1 óra tályban onnan ismét elutazott. A' Svájtzer Ország helybeli Kormányozója Gróf Welsberg Rittenau egész Mária Tzellig elől lovaglott, Hadi Tár-Mester Gróf Sztáray Ő Excellenciája pedig a' helybeli tilzti Sereggel személlye en udvarolt Ő Felségeknek. A' borongó, 's égi háborával fenyegetődző éjtszaka nem vehetett gátat a' F. Napolyi Királyné szándékának az utazásra nézve. Grétz úttzái, sőt még a' külső városokban lévő hazak is megváltak világosítva. — Augustus 1 ső napján dél előtt 11 óra tályban Márburgba érkeztek Ő Felségek. Az előre lovaglott polgárság kíserte bé ezen Felséges Vendégeket a' városba, a' hol már készen állott a' Grétzből előre oda küldött Cs. Kir. katonaság. Dob szó, trambita harsogás, és katonai muzsika között mentek bé Ő Felségek, és a' legnagyobb tilzettel fogadtattak. Gróf Brandis Kastélyába szállottak bé, meglátogatták az Udvarban lévő Kápolnát, estve pedig a' Theátromba mentek, a' hol a' sok örvendező kiáltások között fogadtattak Ő Felségek. A' város megvált világosítva, egész késő éjtszakáig, ámbár az idő az esső szakadás miatt nem ahoz való volt is.

Magyar Ország.

Pestről Julius 30-dikán. Báró Wétsei Ő Nagysága Cs. Kir. Kamarás, Mária Theresia Rendének vitéze, Generál Feldmarsal-Lieutenant, és egy Magyar lovas Regimentnek Tulajdonosa, megholt, életének 63-dik esztendejében.

Söpronból Julius 28-dikán. A' Frantziskánusok itt lévő Klastromából a' benne volt la-

kosok kiköltöztek: mivel az épület újjátatik, 's Fő T. Sz. Martoni Fő Apátur Novák Krisostomus Úr intézése szerént (ki tegnap jött ide, és az itt lévő R. K. Gymnasium igazgatását kezéhez vette) a' Templom kezd először megépíttetni.

Zemlínből Julius 26 dikán. Ismét próbát akar Jussum Aga tenni Belgrád ellen azon 2000-ből álló sereggel, melyet miuapi megverettetése óta szedett öfzve. Nem tartanak annyit a' Belgrádiak tőle mint előbb, mivel egyszer már szerentsések voltak ellene. A' kereskedés azonban meg nem tsökkent, és szinte olyan lábon áll mint az előtt. — Sok emberek elvesztették a' miatt életeket, hogy Jussum Agával tartottak. —

Császári Királyi Feldmarsal Lieutenant Lötaringiai Hertzeg, Julius 16 dikán érkezett hozzánk; két napot töltött nálunk, a' melly idő alatt városunkat kívül belől megnézegette. Azután Belgrád felé vette útját, a' hol az újj sán tzokat, 's újj erősséget is megvizsgálta. Azután Bánátban tovább folytatta útját a' Hertzeg. — Ma váratik hozzánk Cs. Kir. Generál-Májor Gróf Hadk Ö Ezcillentziája. Nem tudhatjuk még, mi a' tálja, hozzánk való jövetelének.

Ó Graditskából Julius 26-dikán. Három Afzszonyok, kik közzül mindenik azt tettet, hogy bizonyos Szentnek a' nevében küldődött, nagy zűrzavarokat okoztak Bosniában nem csak az ott lévő Keresztyének, hanem a' Törökök között is. Sokan édesdeden halgatják azt, a' mit ezen Afzszonyok prédikálnak, kik nem győzik kiabálni, hogy a' mostani ott kiváltképpen uralkodó szárazságnak, az emberek zabolátalansága, erköltstelensége az

oka, Halgatóikat a' könyörgésre, bőjtölésre, és arra intik, hogy a' nálok lévő pénzen odébb adjanak, tsinos ruháikat durva rongyokkal tseréljék fel. Majd négy százan kísérgetik mezét-láb hajdon fővel ezen ide 's tova bojongó Afz-szonyokat. A' kik reá állanak tanátsaikra, azoknak az útját, ide 's tova való bojongását, legalább az álal segítik, hogy a' nálok lévő pénznek pártját fogják.

Posonyból Augustus 6 dikán. Tegnap előtt először köz Ülés volt, mellyben a' kerületbeli Üléseknek az adó, a' só ára fellyebb vitele eránt adott vélekedése felolvastatott, és az után mind a' Fő Rendek, mind a' Tekintetes Státusok által a' magok Száláikban a' tanátskozáásra felvétellett. Azután való nap tartott Ülésben ismét elő vételtett az a' tárgy a' tanátskozáásra, és a' mi ez eránt megállítódott egy köz Ülésben is felolvastatott, azután pedig minekutánna Nádor Ispány Ő Királyi Hertzege nevé alá írta volna, lepetéltetett.

Olafz Orfzág.

Nápolyból Julius 13-dik napján. Miólta a' békesség helyre állott, egymást érik nálunk a' kereskedő Anglusok, valamint más Európai tartományokban is, és míveiket, mivel sokat szálítottak hozzánk, félfszeg árán is meg lehet vásárolni. Sokszor egygyik kereskedő a' másikkal szint' úgy vetekedik, hogy portékáját alább adhassa amannal. Ez a' vásárlóra nézve jó: de a' nemzeti szorgalmatosságot megfojtja, és a' belső industriának mondhatatlan kárára van.

Német Ország.

Regensburgból Julius 25 dikén. A' Német Országi Rendek öfzve gyűlése után, az újj öfztályok elintézésére, annak meghán/ására vetésére kirendelt Deputátzió, nem tevődött a' Frantzia Respublika, és a' Prusfzszus Udvar közt véghez ment magános egygyezés miatt szükségtelené, vagy felesleg valóvá, a' mint ez a' Prusfzszus Udvarnak azon maga kinyilatkoztatásából megétfzik, mellyet a' Bétsi Udvarral közlött, és a' melly ide megy ki: „ hogy a' Prusfzfiai Király óhajtja, hogy a' néki eső tartományokban való bészál/ítása katonáinak, tsak úgy vetetlessen, mint tsupa előre való intézet, és hogy nem tartja e' mellett is azon tartományokat addig magáéinak, míg tsak a' fellyebb említett Deputátzió el nem végezi a' reá bizott tárgyakat. ” — Ö Császári Felségének Berlínben lévő Követe Gróf Stadion tudtára adván a' Prusfzfiai Ministeriumnak azt, hogy a' Prusfzszus Udvarnak eső tartományokba nem lehetne addig Katonákat szállítani, míg a' Német Országi Öfztályok dolga el nem dül: ugyan a' fellyebb leírt feleletet vette, ezen hozzá adással, hogy már a' nem eshetik meg, hogy a' foglalásra kirendelt katonaság; a' rá bizott dologban hátráltasson. — —

Regensburgból Julius 27 dikén. Úgy halatlik, hogy Gróf Waldstein, a' Saltzburgi Káptalan Décan ja Ö Császári Felsege megegygyezésével Seccaui Érsekké neveztetett, a' melly Érsekség alsó Stájer Országban fekszik. — Annak is foly a' híre, hogy azon esetben, ha a' Saltzburgi Érsekség szecularizáltatik, a' mostani Érsek, egy a' Felseges Császár örökös tartományai-

ban lévő Országban bizonyos Fő Hívatalt fogna viselni. —

Regensburgból Julius 28-dikán. A' Prufzuszus Udvar kikérte a' Szakszóniai V. Fejedelemtől, hogy azon seregeit kereftül szállíthassa a' V. Fejedelemtartományain, mellyek Frankonia felé nyomódnak, és a' Baváriai seregeknek segítségül lesznek az újj tartományok elfoglalásában. — A' mint a' Burgani Grófságban tett rendelkezésekből, nevezetesen a' Guntzburgba lévő kőszületekből kihozhatni nem lehet úgy gondolkodni, hogy az említett Grófság Austriától elidegenítődnék.

Stuttgárdból Julius 27-dikén. A' minapában egy Császári kegyelmes Rendelés tétetett közönséggé Friburgban (Brisgauban) mellyben az olvastatik, hogy azok a' Szerzetesek, a' kiknek Klastromaik Baváriában eltöröltettek, ha az Austriai Tartományokban születettek, azokban menedék helyet találhassanak, és azon Rend Klastromaiban, mellyhez tartoznak, elosztassanak.

Aschaffenburgból Julius 29-dikén. A' megbóldogult Moguntziai V. Fejedelem, egy vólt a' maga idejebeli legderekabb Fejedelmek között, a' tudományoknak, és a' mesterségeknek hathatós pártfogója. Az újj V. Fejedelem, a' kit szív-szakadva várunk városunkba Károly, Theodor, Bárá Dahlberg, régi, és nevezetes Famíliából való. 1774-be született. 1788-ban tétetett Moguntziai, és Wormáziai Coadjutorrá. 1799-ben lett Coostantziai Coadjutor, a' midőn hozzá kezdett az utóbb említett Püspökség Kormányozásához.

Stuttgartból Julius 30-dikán. A' közönséges hírek szerént Károly Fő Hertzeg lesz a' Né-

met Országi Rend nagy Mestere, a' melly vitézsége, böltsessége, 's eránta viseltető nagy tisztelet, és haladatosság által nyert hivatala, öfzve köttetik a' Választó Fejedelmi méltósággal is. Minthogy pedig széllyel vagynak egymástól azon tartományok, mellyek a' Fő Hertzegnek mint a' Német Országi Rend Nagy Mesterének adódnának; úgy hallatik, hogy arra is fogna lenni különös tekintet. — A' Máltai Rend Német Országban való birtokai nem fognak a' közönséges hírek szerén alá vetődni a' Szeccularizációnak, a' Muszka Udvar közben vetésére.

Frantzia Ország.

Párisból Julius 17 dikén. A' Frantzia Kormányfő kije'entette idegenségét az Anglusoknak Napkeleti Indiában tett foglalások eránt. Egy ide való újság elevenen leírja az Algíri Dey' kevélységét, a' ki a' mint tselekedeteiből megtettzik talám egész Európa ellen ellenséges indulattal mér viseltetni; különösen pedig, a' Spanyolokkal, Anglusokkal, Frantziákkal akar kikötni. Miólta a' Dey rabló serege egy 40 ágyus hajót elfogott, mellyben 312 fegyveres ember vólt, azólta egészen elhiszi azt, a' mivel az előtt is tele vólt a' feje, hogy ő bír a' legnagyobb hatalommal. Midőn a' minapában két könnyű Anglus hajót elfoglaltak vólna emberei, és ez eránt az Algírban lévő Anglus Konzul panaszt tett vólna, a' Dey következő fellengős hangon felelt: „ az Isten helyheztetett engem Algírja kormányára, hogy az igaz hívőkért a' hitelleneken boszszumat álljam: ágyúim, 's embereim vagynak; ha megtámadtatom, tudom az Isten óltalmaz.” — Spanyol Ország nem régiben 5 hadakozó hajó

kat készíttetett ki, hogy ezek által 3 elfoglalt könnyű hajóit vízfőzra vegye. A' kézűletből semmi se lett, sőt a' Spanyol Udvar 60,000 talléron vásárolta vízfőzra hajóit. — Az effélék miatt lát a' Dey olly nagyra, hogy még a' minapában a' Frantziákkal kötött egygyességet sem hajtja semmibe is, sőt a' mi több, a' mi kereskedés véget a' közép tengerre evező hajónkat is megmeri támadni. — —

Párisból Julius 24-dikén. A' Gvadalupe-ből küldött újjabb tudósítások szeréat, elszélléztette ugyan Generális Richepanse, Pelágus segítségével az öfzve verekedett Feketék seregét; de éppen ez okozott legnagyobb kárt a' szigetben: mivel az erdőkbe vévén magokat, onnan gyakran kiűtöttek, és mindent tüzzel vassal pufztítottak. Száma nélkül való házaknak, helységeknek vetettek tüzet a' Feketék, és még tsak az erő félben való vetéseknek se kedveztek. — Hozzá járúlt a' zürzavar által okozott pufztításhoz még a' sárga hideg is, a' melly miatt egyre hóltak minden nap mind az ott lévő Európaiak, mind a' Feketék. Generális Seriza is áldozatja lett ezen ragadó nyavalyának. Sok Anyák elfutottak ezen minden réizben szereztsélen szigetből. — Az elhólt, vagy elesett Feketék' száma, mintegy tíz ezerre tétetik.

Párisból Julius 26 dikán. Roye-ben egy irtóztató történet esett mostanában. Julius 15-dik napján egy egész familia, melly egy Atyából, Anyából, két nevendék leányból, és egy 24 esztendős ifjúból állott, rettenetes fájdalommal érzett a' vatsorálás után, az ifjún kívül. Az étel meg vólt méreggel elegyítve. A' kisebbik

leány, a' ki mintegy 10 esztendő volt, csak kevés idő múlva meghalt. Házában forgolódtak az Orvosok a' még akkor életben voltak körül is: nem lehetett semmi haszna segítségnek. Az ifjú, a' ki az ételből önként nem evett, gyanúsá lett; annyival is inkább, hogy a' haldokló Anya azt erősítette, hogy semmi idegen ember se fordult meg a' háznál az alatt, míg az étel a' tűznél főtt. A' szoros vizsgálás után kisült, hogy az ifjú lett gyilkosa Szüléinek, 's testvéreinek; ki egy gyanús társalkodása által megsemmért leányba annyira belé szeretett, hogy azt feleségül elakarta venni: de a' mely szándékának, az előre gondoskodó Atya minden módon ellent állott. A' bódult szeretet, mely az ilyen embereknek rendszerént elzét veszi, megfojtotta az ifjúban azt a' természeti indulatot, mellyel a' magzatok Szüléik eránt viselkednek, és azt arra vette, hogy minekutánna az egész házat gyilkos szándéka által kiüríti, minden szemre való hányás nélkül bírhasza azt, kit ő betsületinek bémotskolása, a' Szülei eránt való érzékenység, és okosság megtapodása által magáévá tett. — Midőn az ifjú elfogott, még akkor élt az Atya, ki ám-bár már ekkor jól tudta is fiának irtóztató telekedetét, még is megindult szívvél nézte annak elfogattatását; sőt az alyai indulat által lelkesítetvén, még ekkor is kész volt fiát mentegetni. — A' külső törvények nem határozhatnak meg olyan kemény büntetést, mely azon gyötrelmekkel öszve hasonlíttathatnék, mellyeket a' haldokló Atya mentegető szavai támasztottak, a' csak hamar magában tért ifjú szívében, kire nézve az erőszakos halál jótéteménnyé lett. —

Párisból Julius 28-dikán. A' Beneventói Hertzegegből, a' Ponte Corvóból (Nápolyhoz tartoztak) kitakarodtak a' Nápolyi seregek, 's helyekbe Pápa Ő Szentsége katonái nyomúttak bé.

Párisból Julius 30-dikán. Azt állítja egy Párisi Újság, hogy a' Konzulok Kormányozása alatt tapasztalt jótétemények között legnagyobb az, a' mi a' Vallásbeli rendelkezések elinézése által közöltetett a' Frantzia Respublikával. Ez által (így ír az említett Újság) egygyesítetnek a' különböző Vallást tartó polgárok, 's újja megépül az Evangyéliom óltára, melyet a' 10 elzrendők alatt tartott kegyetlenség lerontott. Víz-sza tér a' Vallás, mint egy az előtt bujdoklott édes Anya gyermekei közibe, 's azokat kiterjesztett karjaival megöleli. Az első Konzul szavára, a' Római, Augsburgi Vallást tartó Kereszténynek, és más rendtartásuak megölelik egymást, mint hazafiak. A' Vallásbeli, és politikai gyengeség, melly eddig egymást költsönösen ölte vágta, mind addig, míg egészen meg nem erőtelenedett, a' Revolúzió félelmeivel egygyütt eltűnt. A' törvény, melly óltalmaz, a' Vallás, melly vigasztal, Frantzia Ország bódogságára kezet fogtak egymással. A' békesség a' hadakozást, a' lelki eszméret szabadsága a' gyűlölséget megfojtotta. A' Vallás feledékenységbe temeti a' régi dolgok emlékezetét, mellyek az egyenetlenség lelkét táplálhatnak. A' valóságos Filozófia rá talált leghűségesebb barátjára a' Vallásra. A' vallástalanok a' bánaton kívül másuvá nem folyamodhatnak. — —

Anglia.

Londonból Julius 20-dikán. Midőn egy felől helyre állott Coromandel partjain a' tén-

desség, ismét új mozgásokat lehet akkor észre venni másfelől. Úgy látszik nem igen tartanak a' Poligárok ott lévő számos seregünktől. Ez előtt nem sokkal is hathatós intézeteket tettek arra, hogy a' Revolúció kiűthessen. Midőn némely erőszakos dolgokat végbe vittek volna, vízfűzta húzták magokat csak nem megvehetetlen erősségeikbe.

Londonból Julius 21. dikén. Különösön figyelmezett arra az Anglus Kormányzék, kit nevezzen ki Pétersburgba küldendő Követté: mivel ezt szükségessé tette rész szerént az, hogy az Északi Országokban kevés idő alatt nagyon megvetődött a' fundamentoma azon előmeneteknek, mellyek a' figyelmetességet megerdemlik; rész szerént pedig azon új öfzve kötetésre nézve, melly ugyan Párisban készült, de a' Muszka Udvarnak is tudtára van. Borlase Warren az, kit a' Kormányzék választott, hogy ezen fontos Követtséget Pétersburgban úgy vigye, a' mint a' mostani környűllások kívánják. — Mind nagyobb nagyobb kezd lenni a' Frantzia Respublikának a' Fényes-Portával újra megerősített barátsága. Mit fog ez szűlni, nem csak a' közép tengeren lévő, hanem az ezzel öfzve kötött kereskedésre nézve is, ez az, a' mi Fő embereink előtt egy a' legfontosabb tárgyak közül.

Londonból Julius 25. dikén. Nem csak Nottingham, hanem Lancaster városa is bizonyosaga lehet azon rendeltenségeknek, mellyeket a' Parlamentom új tagjainak választása alkalmatosságával a' nép elkövetet. — Ama híres Payne Tamás szavai, még azoknak a' szájában is for-

gottak, kik jó szerivel azt se tudták mi van elrejtve azok alatt. — Bizonyos számú Ágenssek érkeztek hozzánk Mafzka Országból, kik lovakat vásárolnak a' végre, hogy azokat haza szállítsák, és ez által a' szép fajta lovak tenyésztését az Oroszok hasznára terjeszték.

Batava Respublika.

Hágából Julius 23-dikán. Amsterdamból az a' hír érkezett hozzánk, hogy ott több milliókból álló költsön szedődik össze a' Portugalliai Udvar számára. Ez a' summa azon ígéret lefizetésére fordítódik, melyet az említett Udvar tett a' Frantzia Respublikának akkor, midőn ezen két Hatalmasság közt helyre állott a' békeség.

Hágából Julius 24-dikén. Tegnap hivattatott össze a' Státus Directorium által a' törvényhozó Tanács Augustus 2-dikára rendkívül, mellynek rendesen Octoberben kellett volna össze gyűlni. Az oka ennek az, mivel jelen van az a' fontos idő, mellyben a' Német Országi új osztály alkalmatosságával azt is meg kell tudnunk, mi adódik nekünk a' Frantzia Respublikának engedett tartományunkért, és ideje van annak is egyfzersmind, hogy azon tárgyak, mellyek az ez előtt külső hatalom által óltalmaztatott Orániai Herizeknek Respublikánk kormányozásáról való lemondását illetik, rendbe szedettessenek, és hogy végezetre az Amiens-i alkudozások is végre hajtassanak Respublikánkra nézve. — Azon hajók száma, mellyek 1789 től fogva, a' most folyó esztendőig az Anglus kikötő helyekben képzültek 10848 ra tételik. —

Muszkai Ország.

Péttersburgból Julius 9. dikén. Fridemann ki egy ide való esmeretes kép faragó, olly szerentsés volt, hogy ez előtt jó darab idővel Ő Felsége a' Pruszfiai Király, és a' B. v. áriai V. Fejedelem méltóztatták helybe hagyásokról szembe tűnő jelek által blzonyossá tenni, ezen esztendő elein pedig Feldmarsal Károly, 's Nádor Ispány Ő Királyi Hertzegségek is küldöttek néki egy levelet, mellyhez egyfzersmind betses ajándékjok volt ragasztva, azon meglelégedéseknek kijelentésével, mellyel a' most Uralkodó I. ső Sándor Császárnak az említett Fridemann által jól eltalált mejj képét vették Ő Királyi Hertzegségek.

Péttersburgból Julius 10. dikén. Midőn a' Császár még a' múlt hónap végén Mémelből hazafelé utazott, Solotzk városában meglátogatta az ott lévő Jesuiták Klastromát; örömmel szemlélte az ifjúság nevelésére, tanítására tett intézeteket, meglelégedéssel vette azon rajzolásokat, festéseket, mellyek a' tanuló ifjak munkái voltak. Meglátogatta a' Szerzet Igazgatóját is beteg ágyában, és igen sok jeleit adta különös lebotsátkozásának, és embereket szerető szívének.

Elegyes Levelek.

Stocholmból Julius 23. dikén. Svétzia ellen forma szerént hadat izent a' Tripolisi Basa: valamint szintén Hollandia, és Északi Amerika ellen is a' Maroccó-i Császár. Mellyre nézve a' Batava Respublika Admiralissa Winter Malagába évezett, hogy onnan szemmel tartsa az ellenséges hajókat. — Annyira ment az Afrikai rablók vakmerősége, hogy még a' Frantzia Respublika hajóit is megtámadták.

Koloniából Julius 25-dikén. A' Rajna mentiben lévő, 's szélen fekvő várakat a' legnagyobb szorgalmatossággal erősítik a' Frantziák. Venloo már öly állapotba tétetett, hogy az östromot kiá'hatja, Manstrichtot, Jülichot is nagy munkával sánizolják a' Frantziák. Több városok erősségeinek készíttetésére is készen vagynak a' rajzolások. — Számosabb Fr. katonaságot lehet most észre venni a' Rajna körül mint mászor.

Madritból Junius 30-dikán. Véget vetett az Algíri rablók, a' Spanyol hajók ellen mutatott ellenséges indulatjának egy ölyyan egygyezés, melly a' két fél közt készült meg. Tunissal is ölyyen forma egygyezés van most munkába. — Juliusnak 6 dik napja van arra meghatározva, hogy a' Nápolyi Minister, a' Korona Örökösének eljegyezze a' Spanyol Király Kis Alfszonyt.

Breslauból Junius 27-dikén. Két bizonyos személy igen tsekély, és nevetséges okért megharagudott egymásra. Heves ölvze szöallalkozások után, tsak hamar ököltre került a' dolog közöttök. Oda ugrik egy harmadik: Uraim úgymond a' kettőnek, ha tsak ugyan magok közt akarják elvégezni a' dolgot, sokkal illendőbb lesz egymást egy szál kardra kihívni. Én, felele egyik a' tziwódók közzül, nem értek a' kard forgatáshoz. Legalább tud az Űr löni, monda a' tanátszó. Rá állanak, hogy a' pistoly válaszfa meg, mellyik félnek van igassága. Napot hagnak, 's mindenik kimegy a' rendelt helyre, azzal a' kit maga mellé választott. Mindenik annak testálta a' jószágát, a' ki a' két pistolyt megtöltötte, 's kimérte, hogy hány lépésnyiröl löjjenek

egymásra. A' két betsületit kereső kiáll a' rendelt helyre. Lő az egygyik, de félre. Azután a' másik, 's az egygyik fél lebukik. Megijedt az, a' ki egyenesen izélezott, 's gyilkosnak tartván magát, fulásnak veszi a' dolgot: de a' nézők utánna erednek. Hova hova? kiált az utánna, a' ki a' pistolyt megtöltötte. Hát azt akarja az Úr, felele a' megijedt, hogy a' törvényfűzők gyalázatosan végeztesen ki a' világból. Távol legyen úgy mond amaz, a' ki azonban alig tudta magát a' nevetéstől megtartóztatni: mivel golyobist nem tett a' pistolyba, hanem csak fojtást, és a' ki a' földön elnyúlt, csak ijedtében bukkott le: mivel a' fojtás órba tsapta. Felrántzígálják a' hólnak látszóttat; az is magához jön. — Megöleli a' két bajvivó egymást, 's mindenik katzagta a' pistolyt töltő okos elmésségét, a' maga bolondságát pedig szégyenlette.

Hír-adások.

Következendő czimű Könyv érkezett kezünkbe a' napokban: Az Israelitáknak, és a' Keresztényeknek Szokásaik, és Erköltseik. Írta Frantzia nyelven Fleury Klaudius Apátúr, a' Frantzia Királyi Hertzegek' Nevelője, 's XV-dik Lajos', ugyan Frantzia Király' Gyóntatója. Wetzprémben. Számmer Mihály betűivel 1801, és 1802; két kötetben, mellyek közzül az elsőt Fő Tisztelendő Hertelendi Hertelendy Gáspár Apátúr, Prépost és Kánonok Úrnak; a' másikat pedig Fő Tisztelendő Nedeczai Nedeczky Károly Apátúr, és Kánonok Úrnak, mint hathatós, és kegyes Pártfogóinak ajánlotta a' munkának Tudós Szer-

zöje T. Kopácsy József Úr, az Egyházi Történ. és Törvények Tanítója. Ezen betses munka, érdemei szerént, gyönyörű betűkkel, 's igen szép nyomtatásban van világ eleibe bocsátva.

Sok felől sürgetteünk, kívánt ebben az esztendőben az érdemes Közönségnek tud árá adni, helyben marad é a' köz jóra felállított Nevelő házuk vagy nem? egyfzersmind lesznek é hol egygyben, hol másban némelly emlékezetes változásai? Erre nézve tudtára adjuk az érdemes Közönségnek, hogy a' reánk bízattak, a' jövő September Elején minden változás nélkül a' szép és hasznos Tudományokban, a' jó erkölcsökben, 's a' mi illeti a' fejér személlyeket, azok a' legfzükségesebb kézi munkákban gyaróroltatnak ezután is. A' tanításért, fzállásért, kolztért 110 Rh. forint fizetődik. Az Institutumbeli férfiúi gyermekek is a' fenn jegyzett napon kezdik az Oskolát. Ezek pedig a' nevelésért, és a' táplálásért 100 Rh. forintot fizetnek.

A' Nevelőházunkbéli Tanítók a' közönséges Professorokkal öfzve kaptsoltt törekedésel ezután Rhetorikát is fognak tanítani. A' ki pedig mind ezekről bővebb tudósítást akar venni, az, Tifzteleendő Lovich Adám Dávid Úrnál magát jelenteni ne terheltessék.

Befzterczén Julius

20-dikán 1802.

Az Evangélika Nevelő Há-
zunk Leany - Nevelői.